

SAMOBORSKI LIST

Ljetovališni vjesnik

„Samoborski list“ izlazi 1. i 15. u mjesecu.
PRETPLATA na cijelu godinu stoji K 4.—, na po godine K 2.—, a na četvrt godine K 1.—. S poštom stoji 48 filira na godinu više, a u Americu K 1.40 na godinu više.
Pojedini broj stoji 20 filira.

Odgovorni urednik: Dr. Mijo Juratović.

Uprava i otpравниštvo nalazi se u „Samoborskoj tiskari“ S. Šeka, trg Leopolda Salvatora.

OGLASE prima uprava, a plaća se za petlini redak u redakcijskom dijelu po 20 fil. u oglasnom 10 fil. Za oglase, koji se više puta uvrćuju, daje se znatan popust.
Novci se šalju upravi, a rukopisi uredništvu „Samob. lista“. Neplaćena se pisma ne primaju. Rukopisi se ne vraćaju.

GODINA II.

U Samoboru, 30. ožujka 1907.

BROJ 7.

Cijenjene naše pretplatnike upozorujemo da s 1. travnja započinje pretplata za drugu četvrt. Molimo ih dakle, da izvole za vremena obnoviti pretplatu. Uz pretplatu valja poslati i poštarinu od 48 fil., kako je to označeno na pročelju našega lista.

Jedno narodno zlo.

Medu osnovama, što ih je u svom sjajnom govoru prigodom rasprave o proračunu navijestio sadašnji predstojnik odjela za pravosuđe dr. Badaj, osobito nas je razveselila jedna: proti lihvi. Ima već lijepi niz godina, što se u javnosti ističe potreba zakona protiv bezdušnog lihvarstva, ali do danas ovoj potrebi nije udovoljeno, te lihva slobodno i bez zapreka hara među narodom u najraznovrsnijim formama. A u tom odurnom poslu sudjeluju i mnogi „varošani“ i seljaci, bez razlike. Ima ih, koji se najbezdušniji lihvarstvom obogaćuju, koji zgrnuše hiljade na ruševinama sirotinje, koji tjeraju lihvu kao zanat, pače kao jedino svoje zanimanje. A nema nikoga, da stane tome na put, nema pravog sredstva, da se taj zanat spriječi. Kad jadnika natjera glad, pa ukrade žemičku, strpa ga oštra ruka zakona pod ključ i udara mu žig sramote, koji ga onemogućuje u društvu. Ali kad robiš i na najžasniji način isisavaš bijednika, obvezujući ga u času nužde na obveze, koje su ga kadre gospodarski uništiti, — onda to slobodno činiš, ostaješ pošten, a društvo te smatra i dalje „opće štovanim“ svojim članom.

I baš zato, što se tome nečasnom zanatu nije stavljalo nikakvih granica, razgranila se i rascvjetala lihva do nečuvane visine. Razumije

Zašto odabrah Samobor svojim stalnim boravištem.

Piše B. Depoll, umir. pošt. nadčinovnik.

Ne mirovaš, dok mi nije omogućeno bilo, da krenem i u sam Würshofen godine 1905., jer me zahvalnost nakala, da lično zahvalim tom velikanu i najvećem dobrotvoru čovječanstva, — sad već pokojnom župniku i prelatu Sebastijanu Kneippu. — Tuj se zadržah skoro 3 tjedna, upotreblivši to dragocjeno vrijeme, da se i praktično usavršim u načinu toga liječenja i to dopunjenjem samoga Kneippa.

Još sam opisao u Würshofenskom časopisu „Kneipp-Blätter“ čitav svoj kukavni prijašnji život pa i konačno sretno izlječenje.

Takav sjajni uspjeh polučih u tom mjestu, koje mi pružalo tek dosta vode i prilike za uporabu liječenja po Kneippu, no klima, atmosferne prilike i teški zadimljeni uzduh u zimsko doba, a dosta kužni uzduh i ljeti, činilo je to mjesto za sve drugo prikladnije, negoli za liječenje.

Za svoga dugotrajnog službovanja zadržah se dulje ili kraće vrijeme i u raznim drugim mjestima — gradovima i selima — na moru i na kopnu. No tako divnoga, čistoga i mionirsnoga uzduha, tako bujne, raskošne i raznolike prirode, tolikih mjesta za ljudsko zdravlje nigdje ne nađoh u tolikoj mjeri, kako baš u našem milom Samoboru.

Nije čudo što se tuj naseliše već u davno doba grofovi i baruni, visoki dostojanstvenici, imućnici i ugledni ljudi ne samo iz naše domovine, već i iz daleka inozemstva, pa čes ovdje naći obitelji porijeklom iz Ugarske, Njemačke, Italije itd.

Ta i posve je prirodno da će tudinac znati bolje da cijeni i uvažava taj divni biserač prirode, kad ga

se, da se to zlo raširilo među našim narodom gotovo svuda, ali u našem pitomom i krasnom kraju upravo cvate.

U drugim zemljama već su odavna stvoreni zakoni, kojima se toj narodnoj bolesti nastoji stati na put. No kako je pojam lihve neizmerno širok, polje, na kome se lihva može razvijati, golemo, a oblici najraznovrsniji, veoma je teško to pitanje urediti zakonom. Austrijski zakon proti lihvi od god. 1881. u svom § 1. ovako po prilici označuje pojam lihve: Tko kod podjeljivanja ili produljivanja vjeresije lakoumnost ili poznatu mu nevolju, slaboumnost, neiskusnost ili uzrujanost dužnika izrabluje time, što daje sebi ili komu trećemu obećati ili podijeliti imovinske probiti, koje su svojom pretjeranošću kadre dovesti dužnika do gospodarske propasti ili ju pospješiti, krivac je prestupka, te se kazni strogim zatvorom od 1 do 3 mjeseca i globom od 100 for. do 500 forinti. — Istoga kažnjivog čina čini se krivcem i potpada jednakoj kazni i onaj, koji tražbinu stiče i dalje je otuđuje, a zna, da je na gornji način nastala.

Onoga opet, koji bi ovakve poslove obrtimice tjerao, udara zakon strogim zatvorom od 6 mjeseci do 2 godine i uz to novčanom globom od 1000 for. do 3000 for., te s takvom osudom spaja iste posljedice, kakve su spojene s osudom radi prevare.

Razumije se, da ima kazneni sudac pravo takve nemoralne pravne poslove proglašiti ništavnima, dočim će civilni sud, čim sazna, da je poveden kazneni postupak, morati obustaviti svoje uređivanje, dok ne bude kazneni postupak dovršen.

Od ostalih ustanova toga zakona ističemo još samo onu, po kojoj oštoj kazni potpada

isporedi sa svojim krajem, negoli rođeni Samoborac, koga je toliko bujna priroda odviše razmazila, te na lijepo i dobro priučila. Samoborac naime od poroda uživa sve dražesti svoga divnog rođenoga kraja, ne slućeći, kako bi mu drugi zavidali, da ga u toj sreći znadu.

On ne zna da taj svoj zemaljski raj pravo cijeni, pak p. stupa poput naivna čovjeka, koga sreća namjeri na alem-kamen, on ga sa tla digno, promatra ga, čudi se i divi se njegovoj ljepoti i sjaju, ali ne poznajući mu cijene i vrijednosti zabaci ga.

Jest Samobor je krasan, divan u svako doba godine poput čarobne djeve, koja zamašljuje ma se u koje ruho zaodjela.

Koga da ne začara Samobor već na prvi pogled u ljetno doba, a tko da mu se ne divi i onda, kad ga bijeli plašt prikrije i u tihl ga zimski san uljula?

U tom malom raj u zemaljskom eto proživih ljetu, jesen i zimu. Pa kao što mi Samobor ljeti nadomještio divote svesilnog i velebnog mora uz divlju al romantičnu narav, što ga svuda okružuje, tako sam ovdje i zimi uživao nove još nepoznate prizore, što ti ih formacija samoborskog tla pruža kud pogledaš i kamo se okreneš.

U mašti si pak možeš lako da stvoriš sliku o divotama i duševnom užitku, što ti ga ovdje tek proljeće može dati, to već po sebi najkrasnije doba godine, komu se ljudsko srce unaprijed veseli i u običnim krajevima, a kamoli ne u Samoboru, tom „Paradizu“ naše domovine.

Da je Samobor od prirode predestiniran da bude jedno od prvih ljetovišta i klimatičkih lječilišta, jer ima naravne uvjete, da postane takovim, dokazalo je vješto pero vrsnog stručnjaka u prošlim brojevima „Samoborskog lista“ i to na temelju znanosti te dugotrajnog opažanja i strpljivog istraživanja.

svatko, tko si daje obećavati „pogodnosti“, navedene u § 1., uz zalog poštene riječi ili prisegu, te tko sačini ispravu, koja sadržaje neistinite okolnosti o sličnim poslovima.

Nema sumnje, da su ustanove austrijskog zakona proti lihvi veoma stroge, ali s obzirom na nečuvano i nesmiljeno haračenje lihvara svake vrste među narodom, mora ih svaki pravedan čovjek odobriti. Sudu je doduše prepušteno široko polje slobodnog prosuđivanja, da izvjestan pravni posao proglaših lihvarskim, ali dok se zna, kako se lihva javlja u najraznovrsnijim oblicima, moralo se tako udesiti, ako se htjelo uspješno stati na put gospodarskom osiromašivanju naroda. Valja naime znati, da se lihva ne javlja samo kod poslova, gdje se radi o novčanim zajmovima. Kod ovih se pojavljuje doduše najčešće i u najočitijoj formi, ali nipošto jedino.

Posebnu vrstu lihvarstva u našem kraju rodilo je veliko iseljivanje u Americu. Seoski lihvari, a ima i varoških, urediše čitave poslovnice, pa pozajmljuju putnicima u Americu novac uz najobičniji postotak od 60%, a nisu prerijetki niti 100%, 120%, a i više postotaka! Koliko je zla kadra počiniti i počinja ovakva lihvarska poslovnica, kakvim posljedicama rada, vidi se svaki dan. Cijeli posjedi znali su zapasti u ruke ovakvih lihvara, dok je mnogobrojna sirotinja ostala često bez krova i kućista.

Skrajnje je zato vrijeme, da se i u nas jednom stvori zakon proti lihvi i malo stegne lihvarska sloboda. Razumije se, da se samim zakonom ne će moći sve postići, da tu treba moralnog odgajanja u jednu, a promjene mišljenja u cijelom društvu u drugu ruku, pogotovo pako da treba narodu učiniti pristupnim potreban novac iz drugih vrela, te osnivati

Ja bih sam jedva vjerovati mogao, da već samo boravljenje u tom sretnom mjestu tako povoljno djeluje na zdravlje, a da to ne čujem pripovijedati od ozbiljnih i posve vjerodostojnih osoba, gdje se ovdje nastaniše i udomiše upravo iz zdravstvenih razloga. No o tom blagotvornom i upravo čudotvornom djelovanju i uplivu ovdješnjeg uzduha, klime, vode itd., mogao bih posvjedočiti i vlastitim iskustvom na sebi i na mojima kroz ovo 9 mjeseci našeg ovdješnjeg boravljenja, koji se ovdje naselismo iz primorja, kamo toliki hrle u varavoj često nadi, da će im morskii uzduh i morske kupelji žuđeno zdravlje da povratii.

Jest, priroda sama stvorila je Samobor, da bude pravim naravnim sanatorijem za gotovo sve ljudske bolesti i poteškoće. Pak kako se ne bi moglo ovdje sve polučiti u zdravstvenom pogledu, gdje imamo mnošinu fizičkih i znanstvenih uređbi, što ih tolikim troškom i požrtvovnosti uvedoše u svom hydropatičkom zavodu dvojica dalekovidnih i praktičnih ljubitelja Samobora, uloživši u taj pothval sav svoj trudom i mukom stečeni kapital. Pri tom dakako nijesu znali, dali će im za stalno odbacivati i one slabe obične kamate, koje bi mogli brati bez brige i borbe.

Rad se ove dvojice još danas preslabo uvažava, no povjest razvitka Samobora zabilježit će zahvalno njihova imena, jer su oni svojim zdravim umom, bistrim okom i poduzetnim duhom prvi pokročili putem, kojim se mora ići, da se naš mili Samobor podigne do one zamjerne visine i postigne uzvišenu svrhu, za koju ga narav i božja dobrotla stvorila. Samobor naime mora biti kako zdravima rajem zemaljskim, tako bolesnima i trpećima stakom utjehom i utočištem u kome će postići žuđeno zdravlje.

(Nastavit će se.)

udruge itd. — ali postići će se ipak mnogo i spriječiti mnogo zlo. Našem je zakonodavstvu pako sveta dužnost, da što prije priskoči u pomoć i zaštiti slabijega pred bezdušnim izrabljivanjem jačih. Ta mi smo u glavnom narod — malog čovjeka.

Iz trgovačkog zastupstva.

(Sjednica održana 23. ožujka 1907.)

Sjednici predsjednik načelnik Josip Čop. Nazočno 12 zastupnika. Od strane kotarske oblasti prisustvuju žup. perovoda Mirko pl. Kršnjavi.

Prije dnevnog reda predstavlja načelnik zastupstvu novonamještenog žup. perovoda Kršnjavoga, te ga pozdravlja s nekoliko toplih riječi. — Prelazi se na dnevni red.

Načelnik izvještuje, da je povodom imenovanja g. Milana pl. Klepacha velikim županom županije varaždinske odaslao mu srdačnu čestitku. Veliki je župan zahvalio na pozdravu i istakao, da će, premda se seli od nas, ipak ostati vjeran svomu Samoboru. Zastupstvo kliču: Živio veliki župan!

Načelnik priopćuje dalje, da je izvršio zaključak posljednje sjednice, te se obratio na željezničku upravu radi rasvjetljavanja kolodvora u noćno doba. Uprava je odgovorila, da se postaja dovoljno rasvjetljuje i da se to čini svagda u noći.

Na molbu općine, da se ne povisuju vozne cijene javlja uprava, da su vozne cijene III. razreda u razmjeru s drugim željeznicama, pače da su jeftinije. Danas da je sve skuplje, a željeznica kani da upotpuni i poboljša svoja prometna sredstva, pa je nužno, da uslijed toga donekle povisi voznu tarifu. (Negodovanje među zastupnicima). Zast. Forko pita, koje su to pruge, na kojima su jednake vozne cijene. Načelnik čita one, koje ističe željeznička uprava u svome dopisu.

Načelnik javlja, da je prema otpisu vlade raspisao javnu dražbu puta između kuće Josipa Žitkovića i nekadašnje Mavričeve kuće. Na dražbi, koja se održala na 11. ožujka najviše je ponudio Josip Žitković, naime 204 kruna. Predlaže, da se ova dražba odobri. — Odobrava se.

Čita se molba Josipa Tunjka iz Gornjeg kraja, kojom moli, da mu se daje besplatno iz šume nekoliko komada drva. On da je siromašan, a želio bi da si sagradi kućicu u Rudarskoj drazi.

Načelnik preporučuje molbu i navodi, da postoji neka odredba, po kojoj se može siromasima pružiti ovaka pomoć. — Zast. Josip Budi kaže, da će se i drugi početi javljati sličnim molbama, ako će se davati besplatno drvo. Samobor da još nadoplaćuje na svoje šume. — Zast. Medved: Jest, nadoplaćuje, jer nema pravog gospodarstva u šumi. Šume bi mogle nositi 6000 for. (ironično): Sto se brinete za sirotinju! Načelnik: Upozorujem g. Medveda, da je svakomu dopušteno izraziti svoje mišljenje.

Stvoren je zaključak, da se daje Tunjku 5 komada drva za krovne vezove. Otkuda će mu se dati, ustanovit će kot. šumar s dvojicom trg. zastupnika.

Načelnik priopćuje nadalje, da je povedena općina rasprava glede zavičajnog prava brojne obitelji Špeletić. Izrečena je odluka kotarske oblasti, da imaju Špeletići pripasti u zavičajnost samoborske općine. No kako je ustanovljeno, da je djed njihov bio pripadnik Karlovcu, to bi ova čitava obitelj imala pripasti općini toga grada. Predlaže, da se radi toga podnese utok protiv odluke kr. kot. oblasti. — Prima se.

Krčmar Franjo Žarković iz Gajeve ulice moli, da mu se daje naknada i za tjedne sajmove, kadno vašaško povjerenstvo uređuje u njegovoj kući. Dosada uživa odštetu za sobu samo za godišnje sajmove i to po 1 K za svaki put. — Zast. Josip Budi predlaže, da mu se daje u to ime na godinu 24 K. Prima se.

Zavičajnica Ana Svarčić podnijela je molbenicu za mjesečnu potporu. Načelnik misli, da se molbi ne udovolji s razloga, jer joj kći imade u Zagrebu sitničariju, a sin joj je samostalni mesarski obrtnik, pa je mogu izdržavati. — Molba je odbijena.

Načelnik priopćuje, da je na predstavljanje općine glede kreiranja mjesta posebnog općinskoga veterinarar stigao opis županijske oblasti, u kom se ističe, da županija ne bi mogla u smislu zakona pristati na zaključak zastupstva od 4. siječnja. Veterinari imaju i drugih dužnosti, pa ga se i ne bi našlo uz sadanju plaću od 837 K na godinu. U principu nema ni županijska oblast ništa protiv uvođenja općinskoga veterinarar, ali je nužno da ovaj bude ugarsk.-hrv. državljanin, te da je duševno i tjelesno zdrav za obavljanje svoje službe. — Ovu stvar stavlja zastupstvo zasada in suspensio.

Alfred Arch, Antun i Ivan Vuković, Duro Obad i drugi moli, da se daje obrezati granje jablanova i oraha prema Šimčevu mlinu, koje zasjenjuje njihove oranice. Zaključuje se, da gospodarski odbor najprije razvidi stvar.

Fanika Ferjančić moli, da se dvije jašce, koje se nalaze uz njezino zemljište posjedu. I Gradna joj potkapa zemlju. Zaključuje se također, da imade gospodarski odbor izaci na lice mjesta.

Priopćuje se opis vel. župana, kojim se preporučuje historički zemljovid prof. Srkulija za nabavu školama. Zaključuje se, da se nabavi.

Glazbeno pitanje riješeno.

Kod ove točke dnevnoga reda uze iznajprije riječ načelnik Čop. Izvještuje o pregovorima, što ih je vodio s kapelnikom vojne glazbe Mitrovićem od 16. pješ. puk. Odjel bi glazbe svirao kroz 3 mjeseca dnevno i i po sata. Zato se traži 1.400 K na mjesec, te besplatno stan za glazbenike, kojih bi bilo 18. Što se stana tiče, bit će o praznicima zgodne škol. prostorije, a prije toga možda spremište. Glazba bi stajala na raspoloženju općini a svirala bi besplatno kod zabava domaćih društava. Društva bi jedino općini platila neku pristojbu. — Medutim je po ovlaštenju zastupstva pozvao i one zastupnike, koji su izabrani u ovom pitanju kao odbor ad hoc. Odazvali su se zast. dr. Horvat i Kleščić. Ova dvojica ustanovili su jučer punktacije ugovora s bivšim kapelnikom Konst. Vanjekom. Ugovor bi trajao na 3 godine, a plaćala bi se Vanjeku ista svota od 4200 K na godinu kao što i vojnoj glazbi. Glazba bi za vrijeme sezone svirala samo tri puta na tjedan. Po ovom ugovoru tražio bi Vanjek znatno više za sprovode i za društvene zabave, negoli je to dosele bivalo. Daje jamčevinu i obvezuje se, da će poučavati glazbeni podmladak.

Zast. Oslaković: Koliko ih je dosada izučio? — Načelnik: Ništa! — Zast. Jurčić: Tko to zahtijeva, da svira danomice glazba na trgu? — Načelnik: Ljetovinske potrebe. — Zast. Jurčić: Neka glazbu plate oni, koji će imati koristi od nje, a ne sirotinja. — Načelnik: Glazba je u proračunu, a višak će pokriti lječilišne takse. — Zast. Medved: Treba misliti na siromašne porezovnike; kako će sirotinja plaćati. Namet je za glazbu već danas 12 i po sto. Predlažem, da se namet raspiše samo na one porezovnike, koji plaćaju više od 100 K izravnoga poreza. Njeg. Veličanstvo i vlada nastoje, da se općinari oslobode nameta, a vi idete zatim, da im se još nametne. Neurednosti ima kod nas dosta. Na sirotinju se nigdje ne obazire. Govori o plaćanju mjesta na trgu i o nejednakom načinu plaćanja pristojbe za rakiju. — Zast. Oslaković: To ne spada na stvar. Sad se govori o glazbi. — Zast. Jurčić pita, zašto se u poreznu knjigu ne bilježi posebna rubrika za glazbu. On je već više puta morao čuti od dra. Horvata, da Medved plaća samo 80 fil. za glazbu, a to ne stoji. — Načelnik: Ovo je prekasno iznesen prijedlog. Trebalo je o tom govoriti kod prorač. rasprave.

Riječ uzima zast. Forko: Veli, da su ovdje dva prijedloga: za Vanjekovu glazbu i za vojničku. U našem je proračunu osigurano 3000 K, a traži se 4200 K. Mora se znati, otkuda će se namiriti taj višak. Mi imamo drugih velikih potreboća. Treba urediti Gajevu ulicu, a i mnoge neurednosti odstraniti. Nabroja, gdje se cijede gnojnice na ulici. Kraj takih prilika glazba je luksus, pa stvar izgleda, kô da se želi načičkati krasotica, koja imade poderane cipele.

Samobor još nije proglašen lječilištem, a pristojba se ne će moći ispočetka određivati, jer bi to odbilo strance. Worishofen, Radegund i Preblau lječilišta su, ali nemaju glazbe. Nervozni ne trebaju glazbe, nego mira. Govori nadalje o potrebi veće rasvjete, o kandelabrima na novom mostu, o polijevanju ulica. Netko je rekao, da će se potrošarina kroz glazbu dići. To je po govornikovu mišljenju u vjetar bačena tvrdnja. Ni glazba na korzu nije privukla stranaca. Neka i lječilište nešto pridonosi za glazbu. I crkva dat će za svoje potrebe. Siromaštvo da je veliko. Siromašni čovjek proklinje glazbu kad joj čuje, jer zna, da i njega mnogo stoji. Treba da se držimo proračuna, pa bi bilo možda dosta, da glazba svira po blagdanima i da se glazbeni podmladak poučava. Govornik je proti jednoj i drugoj glazbi za svotu od 4200 K.

Zast. Razum ne može se složiti s predgovornikom. Baš nervozni ljudi trebaju najviše glazbu. O povoljnom utjecaju njezine na živčevlje izrazili su se pače najveći liječnički kapaciteti. On je uvjeren, da će potrošarina porasti, ako ćemo imati dobru glazbu. Dosadanja pod K. Vanjekom bila je deračina. Valjana glazba privući će mnoštvo izletnika iz Zagreba, koji će ovdje ostaviti lijep novac. Ili dakle valjanu glazbu ili radije nikakovu. Od stranaca imat će korist i siromasi, koji će iznajmljivati stanove i prodavati živce.

Zast. Jurčić: Zagrepani čuju bolju glazbu u Zagrebu. Neka se radije misli na druge potrebe. U Gornjem su kraju kanali truli.

Zast. Fr. Reizer st. osvrće se na tvrdnje zastup. Forka. Kaže, da glazbu već imamo 100 godina, pak nas nije zatra. Ako je prave volje mogu se ceste popraviti, kanali urediti, a može se i glazba imati. U Krapini imaju također glazbu danomice, a mjesto nije također bolje uređeno od Samobora, pa stranci dolaze. Što veli g. Forko, da siromah proklinje glazbu, s tim se ne može složiti. On je vidio i u najvećim gradovima, kako radnik iza teškog i napornog rada rado sluša glazbu i kako ga okrepljuju njezini zvuci. Radnik ostavi i večeru i s pregačom hiti za glazbom. Ođe je glazba tamo raste potrošarina, više se troši. I krčmica, koja ima harmoniku, privuče više gostiju. On bi najradije sâm, da se uredi kanal u Gajevoj ulici, ali je uvjeren, da tomu nije na putu trošak za glazbu. Slaže se u svem s g. Razumom.

Zast. Franceković preporučuje vojnu glazbu, no traži, da kojiput svira u lječilištu i u sump. toplicama, a vlasnici da nešto pridonose za to. — Zast. Josip Budi zagovara vojnu glazbu.

Načelnik Čop stavlja na glasovanje 3 prijedloga, jedan za vojnu glazbu, drugi za Vanjekovu, a treći g.

Forka proti glazbi. (Zast. Forko: Ja nijesam protiv, već samo za glazbu u okviru proračuna!) Dakle za glazbu u okviru proračuna.

Glasuje se poimence. Za vojnu glazbu sa troškom od 4200 kruna glasovali su: Reizer Fr. st., dr. Bišćan, Oslaković, Franceković, Ivo Budi, Josip Budi, Razum, Reizer Fr. ml. (U slušateljstvu: Živilji!); za Vanjekovu glazbu sa troškom od 4200 K glasovali su: Medved i Jurčić; za prijedlog g. Forka sam predlađač i i Šimec. Prema tome je prihvaćena vojna glazba s 8 glasova protiv 4.

Park u ravnici.

G. Čop ističe potrebu uređenja barem jednog parka u ravnici. Zato da će biti najzgodniji ložnjak sa obližnjim komadićem zemljišta gde. Sulyok, koja ga je nakanila prodati i traži za nj 800 K. — Zast. Josip Budi preporučuje kupnju, zemljište je već bilo općinsko, pak neka i ostane općini. — Zast. Oslaković predlaže, da pošu k dražbi u ime općine: načelnik, te zast. Franceković i Reizer st.

Obilan broj slušateljstva, pozorno je pratio debatu u ovom predmetu i ustrajao na svom mjestu do konca sjednice.

S pohvalom ističemo, da je naša mlada inteligencija bila osobito brojno zastupana.

Domaće vijesti.

SRETAN USKRS želimo svim našim cijenjenim pretpatnicima, prijateljima i čitačima.

Današnji naš list ima posebni uskršnji prilog od 2 stranice. Tu se po prvi puta javlja u „Samoborskom listu“ časni starina i književni nestor Ivan vitez Trnski počastivši time uvelike naš list. Njegova pjesma „Jurišanje na samoborski stari grad“ opisuje u neku ruku istinit događaj, a njome je dični pjesnik i opet dokazao, kako ni duboka starost nije mogla da pomuti svježine i bodrosti njegove duše. Lijepa ova pjesma svojim će zanimljivim sadržajem i veselim svršetkom jamačno pobuditi pozornost u svih naših čitača. Revni radnik na polju hrv. knjige Stjepan Širota priopćuje u našem prilogu „Spomenik Vrazovoj Lauri“, te iznosi sve, što je poznato o ovoj samoborskoj ljepotici, a nesuđenoj ljubi pjesnika Stanka Vraza. Zanimljivo pisani članak od aktualne je vrijednosti, jer se misli na skoro uređenje Ljubičina groba, pa će pobuditi živ interes u našem gradansvu. Iz pera suradnika našega lista Bogumila Tonija donosimo „Uskršnju pjesmu“, napisanu pod dojmom skornih prolječnih dana i poezije uskršnjega jutra. Mladi pisac Rudolfo Frnjin Magjer, koji se već češće javio u našem listu, napisao je ovaj put uspješnu crticu „Mali i mala“. Hrv. književnica Jelica Belović-Bernadzikovska priopćila je članak „O ljubavi za narodne vezove“. Njezino rodoljubno nastojanje oko podizanja ljubavi za ovu vrstu narodnoga rada očeno je poznato.

Sedamdesetgodišnjica dr. Milana Bišćana. U srijedu, 27. ožujka navršio je naš odlični sugrađanin i vrli liječnik dr. Bišćan 70. godinu života. Uoči toga dana priredilo je naše građanstvo srdačne ovacije pred stanom svečarevim, pa i time dokazalo, kako cijeni i uvažava zaslužno djelovanje dr. Bišćana, plemenštinu njegova srca i njegovu djelotvornu ljubav prema sirotinji. Ovi iskazi bili su sasvim spontani. Na inicijativu gosp. Hutha odlučilo je nekoliko bližnjih prijatelja svečarevih, da pozdrave dr. Bišćana uoči 70-tog rođendana, a čim se to pročulo, pridružio se njima velik broj građanstva, pa i pjevačko društvo „Jeka“ korporativno. Ova je otpjevala skladno pred svečarevom kućom dvije pjesme, a g. Kleščić pozdravio je svečara u ime građanstva, ističući njegove zasluge; našto je svečar zahvalio tronutim riječima. Drugi dan primio je dr. Bišćan velik broj čestitki, a ovima se pridružuje i uredništvo našega lista, kojemu je svečar vjeran zdravstveni izvještitelj i osobit prijatelj.

Preseljenje pučke čitaonice. Odbor ove čitaonice šalje nam ovu obavijest: Članak u „Samoborskom listu“ od 15. ožujka pod natpisom „Za napredak Samobora“ a u kojem se navada potreba čitaone za obrtničke i radničke slojeve, ponukao je odbor pučke čitaone i knjižnice u Gornjem kraju da konačno riješi pitanje preseljenja ove u središte Samobora, te će čitaonica biti već 15. svibnja o. g. u kući g. Borseta u Starogradske ulici.

Mislimo, da će time pitanju čitaone za sl. obrtn.-radničko društvo biti udovoljeno, budući da je svakomu čestitom obrtniku i radniku, gospodarima i namještenicima time pružena prilika, da pristupe kao članovi za veoma malenu članarinu od 5 K. godišnje. Ujedno je pučka čitaonica pristupila kao član Društvu za pučku prosvjetu, pa jer će buduća soba za čitaonicu biti dosta prostrana, to će se češće umoliti koji od gospode članova za pučku prosvjetu, da drži predavanja, da se tako svrha pučke čitaonice potpunoma postigne i poluč.

Nadamo se, da će sl. građanstvo samoborsko ovo naše nastojanje što više poduprijeti.

Odbor. D. datak uredništva. Raduje nas, da se tako brzo došlo do takova zaključka. Kao što smo već istakli radništvo i obrtništvo Donjega kraja treba čitaonicu, a gornji zaključak odbora riješio je ovo pitanje — nadamo se — za prvi mah sasvim povoljno. Ipak „Napredak“ ne smije da ostane po strani. Ovo društvo moralo bi

sada barem pučku čitaonicu svojski podupreti. Ne bi li svi članovi „Napretka“ bili i članovi čitaonice? A ne bi li bilo još najbolje svrsi zadovoljeno, da stanovitim godišnjim prinosom podupire obrtničko društvo pučku čitaonicu i time zadobiju svi članovi „Napretka“ pravo na polaganje čitaonice i posuđivanje knjiga iz knjižnice.

Tako bi obrtničko društvo na zgodan način promicalo svoju obrazovnu zadaću podavši svojim članovima knjigu i novinu, a pučka bi čitaonica mogla više poraditi, imajući neku stalnu i sigurnu potporu od „Napretka“. O visini pomenutog prinosa imala bi se oba društva zajednički sporazumjeti.

Preporučujemo ovo na razmišljanje a i na srce obrtničko — radničkom društvu i pučkoj čitaonici. —

Obrtnička skupština održat će se u Zagrebu 7. travnja. Na dnevnom je redu rasprava o pravilima „Saveza hrvatskih obrtnika“. Svi, kojima je stalo do razvitka domaćega obrtništva, mogu ovoj skupštini prisustvovati.

Općina kupila zemljište. Komad zemljišta, što se drži postojećeg ložnjaka, i o kome je nedavno povedena riječ u trg. zastupstvu, kupila je općina za cijenu od 800 K od gđe pl. Sulyok.

Visina nad morem. U visini nad morem stoji Samobor 168 m, stari grad 248 m, Gradišće 347, Stražnik 332 m, Smidhenove toplice 143 m, selo Bregana 137 m, sv. Nedjelja 145 m, Rude 287 m, a Noršić selo (sv. Duh) 678 m.

Spasio mu život. Na Blagovijest poslije podne prolazeći Martin Lakoš, laborant u ovdješnjoj ljekarnici svojom leđinom, opazi kod mlina mlina Šimca neku ženu, gdje doziva pomoć. Pohitivši onamo, opazi pod mlinskim kotačem čovjeka, gdje se bori smrću. Ne čuvajući baci se odvažno u vodu, te s pomoću vlasnika mlina podigne željeznom prečkom kotač i uz očitu pogibao vlastitoga života, izvuče iz vode onesvješćenoga seljaka Vjekoslava Zganjca iz Hrastine. Siromak, htijuci prijeći preko splavnica, izgubio je ravnotežu, te se skotrijao u vodu, koja ga je povukla u mlinski žlijeb. Težih ozljeda osim one na leđima i nekoliko ogreblina nije dobio. Lakoševa odvažnost, kojom ga je spasio od očite smrti zaslužuje svačiju hvalu i priznanje.

Dar. Pučkoj čitaonici i knjižnici u Sv. Nedjelji darovala je gđa Dragica Sova 61 komad knjiga, na čem joj uprava društva zahvaljuje.

U pripomoćnu zadrugu upisalo se dosada u svemu 374 člana sa nedjeljom uplatom od 993 K. Upozorujemo, da se novi članovi primaju još u roku od godinu dana uz isplatu zakasnine.

Stanovi za ljetovanje traže se vrlo mnogo. U interesu je Samobora i svakoga pojedinca, da se uredi što više i što udobnijih stanova, koji će se moći svi iznajmiti. Popis svih stanova vodi se na trgovišnom poglavarstvu. Kod prijave treba da se naznači broj soba, njihovo razdjeljenje i uređenje, dali sa kuhinjom ili vrtom, te cijena na dan, tjedan ili mjesec dana. Popis voli nadzračar Paljuk.

Hrv. društvu za pučku prosvjetu pristupili su nadalje kao članovi: Utemeljitelj dr. Gjuro Horvat, kao pripomoćnici: gg. Fran Hrčić, Mirko Kleščić, Mijo Filipce, Antun Filipce i Artur Veber.

Na godišnji sajam na dan sv. Josipa dne 19. ožujka dotjerano je 1165 komada rogata marve i 198 komada svinja. Prodano je taj dan 147 komada blaga. Trgovina je bila dosta živahna.

Kontumacijski pas za kotar Samobor određen je na 40 dana priječi od 24. ožujka radi bijesnog pseta koje se pojavilo u Savrašćaku. Psetovne marke su stigle te se izdavaju na trg. poglavarstvu uz uplatu odnosne psetarine. Broj nepotrebnih pasa u Samoboru uopće je vrlo velik, te je prošle godine bio predmetom raznih šala, a mnogi se tužio na noćni nemir uslijed neprestanog laveža. S toga razloga ne bi bilo loše, kad bi se taj broj kojim god načinom smanjio.

Promjene u učiteljstvu. Učiteljica u Sv. Nedjelji gđica Matilda Vimer privremeno je umirovljena. Na njezino je mjesto postavljena gđica. Matzinger, koja je i cijele prošle godine supilirala na istoj školi. —

„Narodna pomoćnica.“ Bivši ravnatelj „Narodne pomoćnice“ na daleko poznat Sivoš nalazi se onkraj brave. Njegovo krasno uređivanje i otkrivena razna proučavanja, strpaše ga onamo, kamo je već davno spadao. Ma da je gotovo sva javnost ustala protiv njega on se sve do uhićenja držao grčevito na svom mjestu. Sada je najzad učinjen kraj njegovom pašovanju u zavodu uzdržavanom žuljevima siromašnoga naroda. Prigodom spominjemo, da je naš list prvi pokazao prstom na Sivoševa djela i osvijetlio njegovo gospodarenje s tuđim imutkom.

Na skupštini „Nar. pomoćn.“ izabran je novi odbor, pa su u nj ušli i Samoborci gg. Marko Bahovec i Stjepan Fresl.

Prekupijivanje živeža. Dne 24. ožujka zaplijenjeno je seljakinjama Jagi Grile i Vincenciji Sopić iz Brezja 78 komada jaja, jer su ih prije određenog vremena nakupile u svrhu preprodavanja.

Na ovo prekupijivanje treba zaista što većma pripaziti, te krivice osjetljivo kazniti. Čini se, da su si neki ljudi preduzeli, da živu od ovog prekupijivanja. Na taj način cijene živeža rastu, a to sve na račun naših džepova. Skupo je dosta i ovako, a kraj mnogih prekupaca, da se skupoća još jače opaža na našem tržištu.

Iz starih vremena. Lacko Bošinišćak tuži godine 1809. kod magistrata samoborskoga „tovarošicu“ Janka Horvata. Ona da je u 12 sati o podne dotrčala k njemu „kakti viher“ ovako govoreći: „Čuješ ti, Lacko, hucvat i tepec, kaj ti moju hižu otepleš da duhi vu nju hode“. „I onda me je“ — nastavlja tužilac Lacko — „tako čez vuhu šupila i mrenu mi vu vuhu predria“. — Tužbi je o tom priložena i liječnička svedodžba. Za „mrenu“ Lackova uha osuđena je tuženica platiti globu od 12 dukata.

Zaključak zastupstva o glazbi.

Kod zaključka lista doznajemo, da g. Vanjek po Samoboru kupi potpise na prosvjed protiv zaključka trgovišnog zastupstva Zaključak o glazbi stvoren je znamenitom većinom na poticaj i na zagovor zastupnika i muževa, koji nijesu tek patrijote od jučer, već koji se godine i godine bore za boljak Samobora, koji vrlo dobro poznavaju današnje prilike, znadu ocijeniti rad svakoga pojedinca i dobro prije promozgaju svaku žrtvu, koju trgovišće doprinosi za napredak nego o tome stvaraju zaključak. Sva se mišljenja naravno nikada ne mogu potpuno slagati, a i mišljenje sasvim protivno mišlećih zastupnika mora se bez sumnje štovati, jer i oni drže da su njihovi nazori za boljak Samobora, ali jedno stvoreni pravovaljani zaključak zastupstva ne smije se dirati, jer bi se time dirao samo ugled zastupstva i otvarao put, da se taj način osujećivanja u beskrajnost opetuje, što bi vodilo do neprestanih tvrđenja i učinilo rad zastupstva iluzornim. Najmanje je pak g. Vanjek za to pozvan, da osjeti zaključak zastupstva trgovišća Samobora i mi moramo najodlučnije prosvjedovati protiv načina, kojim se služi g. Vanjek nagovarajući općinare na potpisivanje. On hotimice iskrivljuje činjenicu, kad tvrdi, da će namet na glazbu narasti na 24 po sto, bude li se proveo zaključak zastupstva. Ovo je doduše sve proračunano što govori g. Vanjek, ali je i vrlo prozirno. Svak se naime pita, kako je to najednom g. Vanjek postao tolik branič općine i tako zauzet za njezino dobro? Otkuda najednom ovo živo zauzimanje? Koliko je nama poznato, bivši kapelnik nije se nikada odlikovao osobitim lokalnim patriotizmom, a kad bi ovog osjećaja i malo bilo u njega, ne bismo mi u Samoboru uopće imali nikakvog glazbenog pitanja i danas ne bi bilo buke. Glazbenici Samoborci, koje je teškom mukom i požrtvovnošću odgojio zaslužni njegov otac upravo jadikuju nad raspustom glazbe, a da je g. Vanjek bio na mjestu kao kapelnik i da ga kod toga nije vodio samo skrajnji egoizam, već da je pošao stopama svoga blagopokojnoga oca mi bismo danas mogli imati i te kakovu glazbu, kojoj bi općina bez ikakove borbe moguće votirala i dvostruku svotu. G. Vanjek stavljao je svedj nove zahtjeve, a svoje dužnosti ili nije umio ili nije htio vršiti. Biao je dapače tako daleko da je u siječnju otklonio poziv zastupstva za svoje reaktiviranje, misleći da bez njega ne može biti ništa. A sada, kad se je srećom našao izlaz, noće silom da osjeti zaključak zastupstva, premda je za ovu godinu posve nepripravan. Što se dakle pozire za vojnom glazbom, a ne može se dati zarade domaćim glazbenicima, kriv je samo g. Vanjek. U ostalom vojna glazba traži istu svotu kao i g. Vanjek, svirat će svaki dan, dok Vanjekova samo tri put na tjedan, a kad se između ovog dvoga mora birati, onda će svatko razumjeti, da je bolje imati čestitu glazbu, nego glazbu, koja bi bila na brzu ruku sastavljena i kod koje bi s obzirom na dosadani rad g. Vanjeka i njegovu spremu umjetnički užitek bio vrlo problematičan.

Svakomu od nas leži na srcu odgoj vlastite domaće glazbe te duboko žalimo njezin raspust, tim više, kad znamo, s košikom je mukom i s košikom žrtvama bila sastavljena. Do njezine uspostave mora na svaki način doći. Ali gledajući na njenu skoru budućnost namiče nam se pitanje, jeli g. Vanjek lista načinio za njezin odgoj? Nije. Je li u izgledu, da će u buduću činiti? Vrlo sumnjamo. Ipak će moguće biti pozvan, da zauzme mjesto kapelnika, te mu stavljamo na srce, da se ove sezone uči od vojne glazbe radnošću, točnošću, jedinstvu i preciznošću. Građanstvu pak, koje je za potpisivanje saljetavano, stavljamo na dušu, da sve ovo dobro promozga i uvaži, a kod toga da imade na umu dostojanstvo trgovišnog zastupstva i čast trgovišnog poglavarstva, koje se radi ničijeg osobnog probitka ne smije krniti.

Novčani zavodi.

Samoborska štedionica održala je 27. ožujka svoju redovnu 34. glavnu skupštinu za poslovnu godinu 1906., te je od svog čistog dobitka od K 34.913-66 podijelila ove svote: Podružnici gospodarskog društva K 100, Društvu za poljepljanje Samobora K 100, Vatrogasnom društvu K 100, Radničkom društvu K 100, Hrv. dačkom pripomoćnom društvu u Beču K 50, Društvu za pučku prosvjetu K 100, Akademskom potporom društvu K 50, Društvu za namještanje naučnika K 50, Društvu sv. Vida u Zagrebu K 50, Hrvatskom dačkom potporom društvu u Pragu K 50, Trgovačkom domu na Rijeci K 200, nadzornom vijeću K 150, ravnateljstvu K 1800, mirovinskoj zakladi K 12013-66, dividende na 1000 dionica po 20 K po odresku 20000 kruna. — Kao novi član ravnateljstva izabran je gosp. Antun Filipce.

I. glavna skupština pripomoćne zadruge u Samoboru održala je 17. ožujka. Predsjedao joj je najstariji član po godinama g. Josip Simončić, koji predlaže za predsjednika pripomoćnice odvjetnika i kr. javn. bilježnika dra. Đuru Horvata. Skupština pozdravlja jednodušno ovaj prijedlog i izabire dr. Horvata za predsjednika. Zauzevši novi predsjednik svoje mjesto pozdravlja članove i predlaže izbor ravnateljstva i nadzornog odbora. Izabrani su: Mirko Kleščić, potpredsjednikom, Ante Razum, ravnateljem, Franjo Oslaković, podravnateljem; članovima ravnateljstva: Anđel Božić, Božidar Božić, Janko Kompare, Rudolf Hiršl, Marcel Melničak, Alfred Arch, Mijo Noršić, Franjo Svarić, Antun Bedenko, Fran Hrčić, Ignac Štipleček, i Đuro Herceg. U nadzorni odbor izabrani su: Josip Čop, Ljudevit Kiršner i Hinko Saurer.

Na toj je skupštini stvoren zaključak o promjeni pravila. Promjenjena je ustanova o trajanju zadruge tako, da će se njezino djelovanje protegnuti na neograničeno vrijeme, dok će pojedina kola trajati 3 i po godine. Određenje vremena uplate prepusti se uvidavnosti ravnateljstva.

Na sjednici zadruge, koja se održala 29. o. mj., izabran je g. Stjepan Vuković blagajnikom ovoga zavoda.

Hrvatska gospodarska udruga u Kupincu izdala je izvještaj o poslovanju u I. godini svoga opstanka, iz kojega razbiremo, da se promet i prirast članova znatno proširio, jer je kod osnivanja bilo tek 24 člana a sada ih ima 230 sa 484 potpuno isplaćena poslovna dijela: Članovi pružaju neograničeno jamstvo, a njihov imutak reprezentira po katastralnom čistom prihodu 1 i po milijuna kruna.

Da je ova udruga u Kupincu tako lijepo uznapredovala ide u prvom redu hvala njezinog predsjednika župnika gosp. Dragutina Murata, pak blagajnika udruge gosp. Đuru Kocjančića, koji su se svojski trsili oko njezina napretka.

Glavna bilanca i račun gubitka i dobitka gornje udruge nalazi se među oglasima današnjeg našega lista.

Društvene vijesti.

„Hrv. Sokol“ u Samoboru. Kako smo već javili. javna vježba „Sokola“ bit će na uskrsni ponedjeljak u dvorani svratišta „K Trstu.“ Početak u 8 sati uvečer. Rasped objavljen je plakatima. Posebni se pozivi ne će razasijlati. Sav prihod ove javne vježbe namijenjen je putnoj blagajni za V. svesokolski slet u Pragu, pa će se preplate primati sa zahvalnošću i objaviti u „Samoborskome listu.“

Hrv. pjev. društvu „Jeki“ darovao je g. dr. Milan Bišćan 20 K, s kojom svotom od svake godine podupre društvo. Ujedno je pismeno zahvalio „Jeki“ na serenadi, koju mu je priredila uoči sedamdesetog rodenoga dana.

Vojno - veteransko društvo bana Jelačića održalo je ovogodišnju glavnu skupštinu prošloga mjeseca pod predsjedanjem g. bar. G. Lepela. Iz izvještaja se blagajničkoga razbire, da je u godini 1906. imalo društvo K 506-40, prihoda, a rashoda K 427-30 — imalo je 34 izvršujuća člana, 1 član je pristupio a 1 je isključen. Na prijedlog zapovjednika g. Jenka izabran je jednodušno društ. liječnikom dr. Mijo Juratović. Izabrani su: bar. Lepel predsjednikom, I. Jenko zapovjednikom, A. Kogoj podzapovjednikom, A. Ivanušević perovodom, I. Goliner blagajnikom, odborcima J. Bišćan, A. Božić, F. Tkalčić, T. Tišler, J. Herceg, J. Kufrić, zamjenicima: A. Regović, F. Bastijančić i M. Bastijančić.

PROSVJETA.

Krizanteme. Ovako će se zvati knjiga, u koju će ući ponajbolji beletristički radovi hrv. učitelja. Redakciju su ovog učiteljskoga albuma preuzeli marni učitelji Stj. Širola, Vjekosl. Koščević i I. E. Tomić. Već je dosad stigao lijep broj pjesničkih i pripovjedačkih radova za ovu knjigu. U „Albumu“ će uz svaku književnu radnju biti otisnuta i slika dotičnoga pisca.

„Kraljevica.“ To je natpis elegantno opremljenoj knjižici, što ju je napisao liječnik u Kraljevici a samoborski sin dr. Mijo Kosić. Knjiga je pisana vrlo zanimljivo, te će dobro doći svjema, koji se zanimaju za morske kupelji. Urešena je i s više slika. Dobiva se u tiskari S. Šeka za cijenu od 1 K.

Javne zahvale.

Obrtničko radničko društvo „Napredak“ u Samoboru zahvaljuje ovim najsrdačnije jav. bilježnik dru. Đuru Horvatu, koji je na 10. ožujka primio pokroviteljstvo društva i odmah postao utemeljiteljem položivši svotu od 50 K za bolesničku blagajnicu društvenu.

Odbor.

Potpisano društvo ovim najsrdačnije zahvaljuje sl. štedionici samoborskoj, koja je u svojoj sjednici od 27. ožujka doznala ovom društvu potporu od 100 K.

Obrt.-radn. društvo „Napredak“.

HOTEL I PENSION SAMOBOR. — RESTAURACIJA KOD „LOVAČKOG ROGA“.

Hotel je spojen za vrijeme sezone s „Hydropatičkim zavodom“, te ima 20 elegantno uređenih soba sa svim nužnim prostorijama kao sobom za nepušače, kavanom, prekrasnim vrtom, mliječnicom itd. Prima gostove na potpuno opskrbu.

Jelo kod table d'ôte i a la carte, s mješovitom i vegetabilnom hranom, te hranom za dijetetike. Stanovi i hrana stoje pod liječničkim nadzorom. Po naruđbama priređuje zajedničke objede s najbironijom pripremom. Zaliha svih delicatessa, izvrsna kuhinja i najbolja pića u svako doba. Cijene umjerene. R. DATTNER.

Tražim naučnika.
Josip Holy, brijač i vlasuljar. Bračice (Stajerska).

I. hrv. tvornica štapova

baruna Alnoch-a u Bregani

kupuje bukova, grabrova i javorova glatka, ravna, 30 do 80 cm. debela, 2—4 metra duga stabla i plaća povoljne cijene.

Za proizvod štapova kupuje u svakoj količini kestenove, jasenove, svibove, drenove i lijeskove ravne štapove (štile). Pobliza uputa i pogodba kod Ravnateljstva tvornice štapova u Bregani kraj Samobora.

Tražim naučnika

za soboslikarski zanat.

Franjo Kompare.

Janko Budi ml.

(Marka Bahovca sinova, nasljednik)

trgovina prekomorske robe, brašna, žitka, zemaljskih proizvoda, drva i građevnog materijala na malo i na veliko **Samobor.**

Veliko skladište

Jamničke, Apatovačke i

Rojičke vode

na malo i na veliko,

sa dostavom u kuću.

Kuća u Rudama

prodaje se dobrovoljno 1. travnja u 2 sata poslije podne. Kuća je jednokatna, prikladna za trgovinu i stanovanje.

Ne bude li se kuća mogla prodati, dat će se u najam uz vrlo povoljne uvjete.

Stjepan Stengl-Grabner,
trg. kožom i mješt. robe u Jaski.

Med. univ.

Dr. B. HIRŠL

specijalista za kožne i tajne bolesti.

Ordinira u Zagrebu, Gundulićeva ulica broj 1. II. kat od 11 sati pr. podne do 4 sata pos. podne, a prema želji i na večer.

4¹/₂ 00

Hrv. slav. centralna

4¹/₂ 00

UDRUŽNA BANKA U ZAGREBU

Katančićeva ulica broj 2.

4¹/₂ 00

prima uloške na knjižice te ih ukamačuje sa 4¹/₂ 00 čistih.

4¹/₂ 00

Najjeftinije **Najsolidnije** **Najbolje** **Najkvalitetnije**

pokućvol

I. hrvatska

stolarska

i tapetarska

obratna vjeresijska udruga

kao član zemaljske središnje vjeresijske udruge.

Marije Valerije ulica 10. Zagreb. Nikolićeva ulica broj 2.

preporuča svoje bogato skladište stolarskog i tapetarskog **pokućva.**

Samo domaći proizvod.

Polakšice u plaćanju. Cjenici i troškovi u budžetu. Nebrojene pohvale stoje svakomu na uvid.

pokućvol

„MALVINA CRÈME“

Tko želi uzdržati nježnost i ljepotu svoje kože, neka svaku večer prije spavanja nariša svoje lice, vrat i ruke sa „Malvina crème“ i to tako dugo ribati, dok se Crème posve ne izgubi u koži. Nečistoća teinta, crvena koža, sunčane pjege i ispucane ruke i usta, sve se to odstranjuje sa „Malvina crème“.

„Malvina crème“ ne sadržuje nikakvih po kožu štetnih tvari, te i dulja uporaba ne može po kožu štetna biti. Duljom uporabom biva koža mekana i bijela.

„Malvina crème“ posjeduje još i to svojstvo, da se ne pokvari i ne otvrdne, te je uvijek dobro za uporabu.

Cijena i lončiću K 1-20.

Malvina sapun

Podupire djelovanje „Malvina crème“, te je za pranje veoma ugodan i troši se veoma štedljivo.

Cijena komadu 80 filira.

„Malvina parfum“

je veoma fina i ugodna mirisa, te se dobiva već u to spremljenim bocama.

Svi ovi preparati rađeni su u mojoj ljekarni, te su pravi samo oni, koji nose ovaj zakonom zaštićeni znak.

Ljekarna
M. Kleščić,
u Samoboru.

Poradi preseljenja

moje sa solidnosti dobro poznate trgovine, prodajem svekoliku na skladištu se nalazeću robu kao:

platna, šifona, ručnika, stolnjaka, džepnih ručaca, modnih tkanina, šarenih kretona, pamučnog i vunenog delaina, a jour tkanina, svile, baršuna, ručnog rada, čarapa, nogavica za gospodu, gospode i djecu, rukavica, sunco i kišobrana,

rublja za gospodu, gospodje i djecu, trikot-rublja i ovratnika.

Najfinija izradba. — **Popluna.** — Vlastiti proizvod.

Garnitura za krevete, zastora i u tu struku druge zasjecajuće malenkosti uz **veoma snižene cijene dok zaliha traje.**

ALBERT BRUCKNER, skladište rukotvorne i pomoćne robe, Zagreb, Marije Valerije ulica br. 1.

Gostionica „Kraljici Prirode“ E. Presečky-a.

Gostionica

„Kraljici prirode“

(Vila Eduard Presečky)

nalazi se u čarobnom Anin-perivoju, te je ugodno sklonište za odmor, okrepu i zabavu. — Divotni vidici pružaju gostima vanredan užitek. — Svježi gorski uzduh prija grudima i podaje krepko zdravlje.

U gostionici se toči za okrepu gostija:

izvršno domaće vino iz vlastitih vinograda, kao i **svježe ožujsko pivo,** dobiju se sve vrste

toplilih i hladnih jela

kao i sir Ementhalski, domaći, švicarski itd., salama, jaja, slatko i kiselo mlijeko, maslac, bijela i crna kava, kakao, te priznati Samoborski kruh iz moje svestrano priznate uzorne pekarnice.

Po narudžbi dobije se **janjetina, odojak,** tepoželji i sve druge vrste jela.

Objed se može i posebice naručiti, da se naznači broj gostiju i vrsta jestiva, te da to domaći najave usmeno, a strani pismeno u Smidhenovoj ulici broj 4.